

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

Matrimonium XVI. de dispe[n]satione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

Peccat, qui benedicit secundas nuptias benedictione sacerdotali, quæ intra Missam fit, & qui suscipit illam. Secus de ea, quæ datur post Missam. Et secus etiam de illa solenni, ubi est consuetudo contraria: nam tunc possunt benedici secundæ nuptiæ: non solum quando alter coniugum est viduus sed etiam quando ambo sunt vidui. Et à fortiori debent suscipere benedictionem qui contrahentes primas nuptias, ante benedictionem susceptam, ob mortem coniugis de nouò contrahunt secundas. c. 22. n. 83.

MATRIMONIUM XVI.

De dispensatione.

PA P A potest iusta de causa dispensare in matrimonio rato, & non consummato, sicut de facto dispensarunt Paulus III. & Pius III. c. 22. num. 21.

Non tamen potest in consummato: & non dicitur consummatum per copulam, quæ præcessit matrimonium contractum, sed per eam quæ illud subsequitur. n. 84.

Papa potest dispensare in omnibus impedimentis iure humano inductis. n. 89.

In gradibus prohibitis, Leuit. 18. non dispensat

spensat Papa, nisi ob causam grauissimam.
num. 84.

In secundo gradu consanguinitatis numquam est dispensandum, nisi inter principes magnos, & ob causam publicam. n. 87.

Episcopus potest dispensare in matrimonio à se prohibito, & in impedimento incestus, & in omnibus aliis impedimentis quæ impediunt & non dirimunt, excepto voto castitatis, religionis. num. 85.

Non tamen potest dispensare in aliquo impedimento impediente, & dirimente, nisi sit occultum, & matrimonium publicum, & separatio non possit fieri absque magno scandalo, & ad Pontificem Romanum non sit recursus. c. 22. n. 85.

Matrimonium nullum ob aliquod impedimentum dirimens, non incipit valere ob dispensationem superuenientem, nec per solam cohabitationem, aut per copulam subsequenter: sed necessarium est, vt denuò & mutuo consensu contrahatur. cap. 16. num. 36. & cap. 22. n. 47. 86. vide etiam supra Matrimon. 5.

Post Trid. difficilius dispensatur cum impeditis, qui scienter contraxerunt, & consummarunt. n. 86. c. 22. Quauis expressio falsi motus ad dispensandum nocet, non tamen quælibet taciturnitas veri impediens, sed

quando faceretur verum, quod iura præcipiunt
exprimi. ibid.

Item post Trid. in contrahendis matri-
monii, vel nulla omnino datur dispensatio,
vel raro, idque ex causa, & gratis. num. 87.

Ad dispensandum in quarto gradu tres
causæ sunt iustæ iuxta stylum Curia. I. Sci-
licet defectus dotis competentis etiam ad
contrahendum cum poscente se nec requi-
ritur defectus dotis competentis ad contra-
hendū cum sibi æquali. II. Extinctio ma-
gnæ litis. III. Quod maior pars sibi æ-
qualium suæ ciuitatis sunt consanguinei,
vel affines. num. 87.

MEDICVS ET CHI-

rurgus.

Peccat mort. absque sufficienti scientia
medicans cum obligatione restituendi.
cap. 2 §. num. 60. Item qui adhibet medica-
menta morbo, antequam eum cognoscat, &
qui facit, vt infirmus plura medicamenta
accipiat, quàm opus est, ob conventionem
factam inter eum, & pharmacopolam, & te-
netur restituere. nu. 64.

B Peccat mort. qui non vult mederi paupe-
ri aegroto, & qui non medetur diuiti in ex-
tremis